

РОЛЬ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СТУДЕНТСЬКОМУ ЖИТТІ

БОБОВИК Володимир, здобувач вищої освіти спеціальність 051 Економіка Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: Метою дослідження є аналіз ролі студентського самоврядування як у формуванні активного та свідомого громадянського суспільства, як один із факторів демократичної держави. Дослідницька робота присвячена актуальній сьогодні проблемі низького впливу студентського самоврядування у забезпеченні та захисту прав та інтересів студентів, забезпечення виконання студентами своїх прав та обов'язків, сприяння навчальній, науковій та творчій діяльності студентів. Особливу увагу приділено дослідженню процесу формування студентського самоврядування.

Ключові слова: поняття «студентського самоврядування», вищий навчальний заклад, нормативна-правова база студентського самоврядування, студентське життя.

Як зазначав давньогрецький філософ та вчений Арістотель: «Людина за своєю природою – істота політична, » – а отже, кожна людина за своєю сутністю буде прагнути до задоволення своїх соціальних, побутових, фізичних або інтелектуальних потреб в суспільстві. Зв'язку з цим, людина потребує регулювання різнорівневих взаємин між представниками однієї своєї групи чи груп, що спонукає об'єднуватись з однодумцями. Одними з добровільних об'єднань в громадянському суспільстві є студентське самоврядування університету.

Студентське самоврядування – це добровільне об'єднання студентів, яке самостійно та під свою відповідальність розв'язувати питання, які стосуються інтересів студентства. Така діяльність реалізує функції управління вищим навчальним закладом, що визначається ректоратом, деканатами й здійснюється молоддю, дозволяє залучати енергію її на вдосконалення навчального процесу і разом з тим уникати суб'єктивізму при прийнятті рішень [1].

Робота органів студентського самоврядування бере на себе відповідальність щодо дотримання прав та обов'язків студента під час навчального процесу, дає змогу реалізовувати молоді свої власні ініціативи над покращенням студентського життя та сприяння наукової та творчої діяльності. Можливості, що має студентське самоврядування спрямовані на те, щоб кожен

студент міг брати участь у важливих рішеннях, які впливають на його якість перебування в університеті, та відчувати свою причетність до керування освітнім процесом. Підкреслення цього факту є вислів відомого німецького філософа Еммануїла Канта: «вміння мислити самостійно і діяти відповідально – це справжнє досягнення освіти».

Формування такого добровільного об'єднання в межах університету є проявом громадянської позиції у молодих громадян держави. Відповідальність, яка лягає на ініціативних учасників цього, виховує майбутнє покоління самоорганізації, брати активну участь в місцевих та державних питань, національній свідомості та відстоювання своїх прав та обов'язків.

Відповідно, діяльність студентського самоврядування та його органів регулюються нормативно-правовими документами. Згідно з українським законодавством, закону «Про вищу освіту», статтею 40, було передбачено формування студентського самоврядування в межі вищого навчального закладу як частина громадського самоврядування [2].

Однак, нормативна-правова база відповідної статті має неточності та регулює лише загальні засади студентського самоврядування. Локальні акти в межах університету можуть регулювати права та обов'язків учасників студентського самоврядування, проте найчастіше студентське самоврядування становиться посередником між студентами та деканатами/ректоратами, та не має можливості впливати на рішення останніх, що створює негативні випадки отримання неправомірної вигоди [3].

Залучення до органів студентського самоврядування має добровільний характер, що спонукає більшості студентів не брати участі в діяльності самоврядування. Кадрова проблема та, в цілому, низька мотивація, що має місце в студентському самоврядуванні, є наслідком низького рівня обізнаності студента щодо діяльності відповідних органів, проблеми комунікації зі студентами та інформаційного вакууму.

Характерно, що в більшості випадків, студентське самоврядування створюється через акти та постанови університетських ректоратів та деканатів,

а не через добровільно-ініціативні групи студентів. Проблема в цьому насамперед є обов'язковість даного органа, що повинно відповідати до закону та дотримуватися [2], незалежно від необхідності студентське самоврядування для студентів. Діяльність студентського самоврядування становиться формальним процесом, який не ставить за мету налагодження студентського життя при навчальному процесі, при цьому знижує студентську свідомість щодо реальних інструментів впливу на прийняття змін щодо навчального процесу студентів.

Література:

1. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої освіти // [http://451521.allrefer.web.hosting-test.net/uk/pedagogika metoduka vukladanny/referat/5077](http://451521.allrefer.web.hosting-test.net/uk/pedagogika_metoduka_vukladanny/referat/5077)
2. Закон України «Про вишу освіти» // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Портал Добросовісності // Залучення посередників для отримання неправомірної вигоди під час оцінювання студентів (курсантів) // [https://antycorportal.nazk.gov.ua/risks/75/?print=1#:~:text=Закон%20України%20%20Вищу%20освіту%20\(,університетом%20—%20тобто%20здійснювати%20студентське%20самоврядування.](https://antycorportal.nazk.gov.ua/risks/75/?print=1#:~:text=Закон%20України%20%20Вищу%20освіту%20(,університетом%20—%20тобто%20здійснювати%20студентське%20самоврядування.)

Abstract: *The purpose of the study is to analyze the role of student's self-government in the formation of an active and conscious civil society, as one of the factors of a democratic state. The research work is devoted to the currently relevant problem about the low influence of student's self-government in ensuring and protecting the students' rights and interests, ensuring fulfilling students' duties, and promoting the educational, scientific and creative students' activities. Special attention is paid to the study of the formation process of student self-government.*

Key words: *the concept of "student self-government", a higher educational establishment, the legal basis of student self-government, student life.*

Науковий керівник – БОРКО Тетяна,
кандидат педагогічних наук, доцент
доцент кафедри економічної теорії і суспільних наук
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв